

«Захор - Згадай. Історія Менахема та Фреда»

Ілай Елмкіс, гравець молодіжної збірної Ізраїлю з футболу, розповідає історію життя двох друзів **Фреда** (1929 р.н.) та **Менахема** (1932 р.н.). Свої перші дитячі роки вони провели в селі Хофенхайм на південному заході Німеччини. У жовтні 1940 року хлопчиків разом з батьками депортували в концентраційний табір Гюрс на південь Франції. Діти вижили в Шоа завдяки тому, що їхні батьки вчасно прийняли для себе важке рішення віддати їх у дитячий будинок. Після війни шляхи двох осиротілих підлітків розійшлися. Фред емігрував до США і став відомим інженером в космічній галузі. Він помер у 2013 році. Менахем переїхав до Ізраїлю в 1948 році, де реалізував себе як науковець в галузі освіти. Сьогодні Менахем живе в Єрусалимі.

Анотації:

«Кришталева ніч» або «ніч розбитих вітрин»: В ніч з 9 на 10 листопада 1938 р. почався масовий єврейський погром у нацистській Німеччині. Під час погрому члени СА (штурмові загони) та СС розбивали вітрини єврейських крамниць, підприємств, помешкань. За офіційними підрахунками, ці масові акції фізичного насильства та терору, організовані державою, призвели до 91 смертельного випадку, знищення 267 релігійних та громадських місць, а також 7500 крамниць. Насправді понад 1300 людей загинули тієї ночі внаслідок прямого чи опосередкованого насильства. Більше половини синагог, молитовних кімнат в Німеччині та Австрії були сильно пошкоджені, з них щонайменше 1400 були повністю зруйновані.

<http://www.dhm.de/lemo/kapitel/ns-regime/ausgrenzung-und-verfolgung/novemberpogrom-1938.html>

Депортація 1940 р. («акція Вагнера-Бюркеля»): 22 жовтня 1940 року все єврейське населення південно-західних німецьких регіонів Баден, і Саар-Пфальц було депортовано на південь Франції до концентраційного табору Гюрс. Діючи за власною ініціативою, гауляйтери (регіональні лідери нацистської партії) Бадену Роберт Вагнер та Саар-Пфальцу Йозеф Бюркель депортували понад 6500 євреїв із 137 муніципалітетів південно-західної Німеччини. Наступного дня ці землі були оголошені «юденфрай» (нем. «judenfrei», «вільні від євреїв»).

Концентраційний табір Гюрс: Був створений французьким урядом в 1939 р. як табір для біженців-республіканців, які після своєї поразки в громадянській війні в Іспанії, опинилися на території Франції. Після перемир'я, підписаного 22 червня 1940 р. між режимом Віші у Франції та нацистською Німеччиною, використовувався як концентраційний табір для євреїв із французьких регіонів Ельзасу та Лотарингії, а також євреїв з південно-західної Німеччини, депортованих у рамках «акції Вагнера-Бюркеля». Через жорсткі умови утримання в таборі велика кількість ув'язнених померла від хвороб та голоду. З 1942 року в'язнів поступово відправляли в нацистські «табори смерті» у Центрально-Східній Європі.

Ортодоксальний юдаїзм (релігія): Ортодоксальний юдаїзм - одна з головних течій сучасного юдаїзму. Євреї-ортодокси визнають Тору як письмовий і усний Закон даний Богом єврейському народові. Прихильники цієї течії надають велике значення дотриманню релігійних законів.

Кібуц: *Кібуц* - поняття, що позначає колектив, спільноту в Ізраїлі. Кібуц - це сільська громада, що функціонує на принципах взаємодопомоги та соціальної рівності. Водночас це і самостійна економічна структура, де зняття й засоби виробництва належать усьому колективі, а рішення приймають загальні збори всіх його членів.

<http://www.haqalil.com/israel/kibutz/kibbutz.htm>

Завдання

Попередній перегляд: *Запишіть (одним чи двома реченнями) значення виразу «рідний край» для вас:*

Під час перегляду фільму: Позначте правильну відповідь.

1.) Скільки євреїв жило в Німеччині в 1933 році? Скільки з них мешкало на території федеральної землі Баден-Вюртемберг, а скільки в Хоффенхаймі?

а.) 2 мільйона	23.400	26
б.) 499.682	30.640	18
в.) 110.000	10.580	56

2.) Євреї-мешканці сільської місцевості в Німеччині переважно були

- а.) м'ясниками
- б.) торговцями домашніми тваринами
- в.) банкірами

3.) З 1937 року Манфред (Фред) навчався в єврейській школі

- а.) Хайдельберга
- б.) Манхайма
- в.) Франкфурта

4.) В «ніч розбитих вітрин» синагога в Хоффенхаймі

- а.) залишилась неушкодженою
- б.) була спалена
- в.) була зруйнована

5.) Що зробив Карл Майер з нагородами за участь в Першій світовій війні?

- а.) Він їх зберіг.
- б.) Він кинув їх на землю.
- в.) Він їх повернув державі.

6.) Скільки часу провели Манфред та Хайнц у Гюрсі?

- а.) 3 місяці
- б.) 4 місяці
- в.) 6 місяців

7.) Коли радянська армія визволила в'язнів нацистського концтабору Аушвіц-Біркенау в Освенцімі?

- а.) 27 січня 1945 р.
- б.) 16 квітня 1945 р.
- в.) 8 травня 1945 р.

8.) Яка держава виникла у 1948 році?

- а.) Швейцарія
- б.) Йордан
- в.) Ізраїль

9.) В університеті якого міста Менахем вивчав природничі науки?

- а.) Єрусалим
- б.) Хайфа
- в.) Тель-Авів

10.) Фред працював

- а.) в автомобільній галузі
- б.) в харчовій промисловості
- в.) в аеронавтиці

11.) Коли вперше Менахем повернувся в Гоффенхайм?

- а.) в 1954 р.
- б.) в 1974 р.
- в.) в 1964 р.

12.) Гравці молодіжної команди TSG 1899 Hoffenheim брали участь в створенні

- а.) книги
- б.) пам'ятного знаку
- в.) пішохідної стежки

Після перегляду:

В кінці фільму Ілай розповідає про значення фільму «Захор - Згадай». Обговоріть, чому важливо пам'ятати історію своєї сім'ї, регіону та країни і передавати її нащадкам. Коротко запишіть свої думки (2-3 речення).

Примітки для вчителя:

Цей план уроку розрахований на 45 хвилин, але його часові рамки можна розширити. План-конспект можна використовувати на уроках історії, англійської мови, громадянської освіти, критичного мислення.

Ми пропонуємо наступний підхід:

Рекомендована тривалість	Хід заняття	Прийоми	Допоміжні матеріали
3 хв	Організаційна частина		
5 хв	Вчитель/ка роздає робочий лист Учні читають завдання Вступ Пояснення ключових термінів	читання	робочий лист
25 хв	Учні виконують завдання перед переглядом фільму (2 хв) Учні переглядають фільм, маркуючи правильні відповіді (18 хв) Учні виконують завдання після перегляду фільму (5хв)	Перегляд фільму, спільне обговорення	Фільм «Захор» робочий лист
12 хв	Вчитель/ка перевіряє відповіді учнів Загальне обговорення відповідей Закріплення вивченого матеріалу	Дискусія, рефлексія	робочий лист

Відповіді:

- 1.) б
- 2.) б
- 3.) а
- 4.) в
- 5.) б
- 6.) б
- 7.) а
- 8.) в
- 9.) а
- 10.) в
- 11.) б
- 12.) в

Devised by: Jutta Stier, *Wilhelmi-Gymnasium Sinsheim*, Alan Götz, *Hartmanni-Gymnasium Eppingen*, and Michael Heitz, *Albert-Schweitzer-Schule Sinsheim*, June 2018.